

[Nielsen.]

at betragte som et særanliggende, men lagtingets flertal har vedtaget, at det færøske skolevæsen — bortset fra navigationsskolen og højskolen — indtil videre ikke skal overgå til hjemmestyret, men være et fællesanliggende.

Færøernes landsstyre har derefter fremsat ønske om, at de færøske folkeskolelærere, hvad lønning og pension angår, ligestilles med folkeskolelærere i det øvrige rige, så at halvdelen af udgifterne betales af staten og halvdelen fra færøsk side. Det her foreliggende lovforslag, der er udarbejdet af undervisningsministeriet, er blevet vedtaget uændret af et flertal af lagtinget, nemlig af repræsentanterne for sambandspartiet, socialdemokratiet og det gamle selvstyreparti, der ialt råder over 12 af lagtingets 20 mandater, medens folkepartiet råder over 8.

Lærerlønningerne forhøjes som nævnt til de danske lønninger, og købstadslæreren får foruden lærerne i Thorshavn også lærerne i Klaksvig, Vaag og Tveraa. Til lønningerne ydes tillæg efter det færøske pristal, som i øjeblikket er noget højere end her i landet. Jeg skal tillade mig at henvise til de bemærkninger og bilag, der ledsager lovforslaget, der må siges at være særdeles vel opbygget.

Repræsentanterne for folkepartiet i det lagtingsudvalg, der behandlede sagerne, udtaler, at man ikke kan anbefale at vedtage lovforslaget. Samtidig med at den danske stat skal betale halvdelen af lærerlønningerne på Færøerne, hvorved de færøske lærere gøres til danske tjenestemænd, bliver undervisningsministeren den højeste myndighed i den færøske skole, selvom han kan overgive noget af denne myndighed til skoledirektionen. Mindretallet fremsætter derfor forslag til lagtingslov om lærerlønninger, der betales udelukkende fra færøsk side. Det udtales endvidere, at mindretallet ikke har noget at indvende imod den løn, som undervisningsministerens lovforslag angiver, idet det er den løn, som den færøske lærerforening har anmodet om år efter år, nemlig den samme som opnås i den danske skole, men med dyrtidstillæg efter det færøske pristal.

Dette er i store træk folkepartiets standpunkt i denne sag. Det af partiet udarbejdede lovforslag blev ikke vedtaget af lagtinget.

I den højtærede undervisningsministers fremsættelsestale her i tinget udtales bl. a., at da det er hensigten i videst muligt omfang at lade Færøerne selv træffe bestemmelse med hensyn til deres eget skolevæsen, er det foreslået i lovforslaget, at den færøske skoledirektion, der også tidligere har

haft større beføjelser end skoledirektionerne i det øvrige rige, efter nærmere af undervisningsministeren fastsatte bestemmelser varetager de hverv, som ved den her i landet gældende lærerlønningsslov er tillagt ministeren. Den færøske skoledirektion består for tiden af rigsombudsmanden, der er formand, provsten og tre af lagtinget valgte medlemmer. Skoledirektionen bliver herefter den højeste skolemyndighed på Færøerne.

Der kan ikke være delte meninger om, at de færøske lærerlønninger længe har været alt for lave, særlig efter at de store pristigninger har fundet sted på alle områder efter de af krigen skabte konjunkturer. Tilgangen af elever til Færøernes seminarium har også været stærkt præget heraf og været stadig nedadgående i de senere tider.

Gennemførelsen af det foreliggende forslag til lov om lønninger og pension til lærere ved folkeskolen på Færøerne, der som nævnt er vedtaget af flertallet i Færøernes lagting, vil betyde en væsentlig forbedring af folkeskolelærernes kår, og det vil utvivlsomt blive af stor betydning for hele det færøske samfund, hvad jeg ikke behøver at komme nærmere ind på her.

Jeg takker den højtærede undervisningsminister for lovforslaget og for de bemærkninger, hvormed han ledsagede det ved fremsættelsen, og jeg anbefaler det til velvillig behandling og hurtig gennemførelse her i landstinget.

Stegger Nielsen: Som nævnt af det ærede medlem hr. Nielsen har lagtinget vedtaget, at skolevæsenets ordning, herunder lønningsvæsenet, indtil videre skal behandles som et fællesanliggende, bortset fra folkehøjskolen og navigationsskolen. Under forhandlingerne i sommeren 1948 mellem repræsentanter for det nye landsstyre og den danske regering blev det stærkt pointeret, at en af de vigtigste reformer, der skulle fremmes, var netop en revision af lønninger for lærere og lærerinder i den færøske folkeskole i forbindelse med en pensionsordning. Med henblik herpå er nærværende lovforslag udarbejdet af den høje regering, og lovforslaget har været til behandling i lagtinget, hvor det er godkendt og vedtaget af et flertal.

Lovforslaget tilsigter at ajourføre forholdene vedrørende lærerlønningerne med forholdene i Danmark, og det betyder en væsentlig forbedring af lærernes kår på Færøerne, hvilket også efter de oplysninger, der foreligger for os, har været tiltrængt. Priseniveauet er højt på Færøerne, og alene dette begrundet indførelsen af denne reform. Lovforslaget indeholder da bestemmelser, der i